

CANADA.

Utgifven hvarje torsdag i
Winnipeg, Man.,
af
JOHN E. FORSLUND

PRENUMERATIONSPRIS:—
Helt år \$1.00
Halft år 0.50
Förbeställning 0.25
Helt år till Sverige 1.50
Halft år " " 0.85
postporto inbegripet.

Lokalagenter skickas i alla svenska
ambulanser och lännas god provision.
Korrespondenser, korta och intressanta
smottags med tackskämbet.
Prenumerationsmedel böra sändas med
Post- eller Express Money Order eller
Registrerat brev till

CANADA.

Box 642, Winnipeg, Man.
Kontor: ROOM 1, HARRIS BLOCK

**SKANDINAVISKA NYHETER
SVERIGE.**

STOCKHOLM. Slottet på väg att förfalla. — Den yttre restaureringen af slottets södra fasad, som pågått sedan tidigt på våren, har nu kommit så långt, att murtyterna blifvit i det närmaste helt och hållet nedknackade, hvar efter nytt fasadtegel insattes på behöfliga ställen. Sedan murtyterna nedtagits, har den södra fasadturen, särskildt på nedre sidan om hufvudfasaden, visat betänkliga brister. Hela väggen har satt sig betydligt, och i densamma ha otaliga sprickor och hål, somliga mycket stora, upptäckts. En del voro till och med så stora, att en fullväxt man kunde krypa in i dem. Ur densamma borttagas nu det lösa och förvittrade teglet och inmurade stora stenklumpar, hvilka skola ersättas med friskt tegel och sten. Under föreståndet ha de af tidens tand förstörda tegellisterna borttagits och börjat ersättas med nya lister af sandsten. Den gamla sockel-listen af sandsten har borttagits på de ställen som varit förvittrade och skall ersättas med friskt sandsten. Af fackmän anses att slottets restaurering, hvarom riksdagen förra året fattade beslut, varit en nödvändighet, som ej kunnat uppskjutas längre såvida det ej skulle helt och hållet förfalla.

— Åtal mot aktuarien Stolpe. Säsom förut omtalats, hade geologen vid Sveriges geologiska undersökning Holst hos justitieombudsmannen anmält att aktuarien Stolpe vägrat medgifva Holst att taga del af undersökningens kassajournaler för vissa år. Justitieombudsmannen har nu i skrivelse till öfverståhållarembetet förordnat om åtal mot Stolpe.

— Stockholms stads äldsta invånarinna. — 100 år fyllde härom dagen enkefru Carolina Elisabeth Ahlborn, som är intaget på borgerskapet enkehuis vid Norrtullsgatan. Af de 80 fruar, som f. n. bo på enkehuset, är den yngsta 65 år och den äldsta — fru Ahlborn — 100 år; medelåldern är 76 år.

— Tulluppbörden år 1898. Enligt från rikets tullkamrar ingångna rapporter och månadsredovisningar har den den debiterade bruttouppbörden under maj månad uppgått till 4,270,276 kr. 55 öre och 216,307.36 båkmedel.

Totaluppbörden år 1898 till och med maj månad uppgår till 18,540,438.91 kr. tullmedel och 555,562.64 båkmedel samt utvisar, jemförd med den samtliga 1897 en ökning af 1,849,514.17 öre och i båkmedel en minskning af 15.28 kr.

— Oscarskyrkan. Grunden är icke, säsom man foreställt sig, någonstades lagd på pålar, ty någon pålning för grunden har ej fått förekomma, utan man har öfverallt gått ned antingen till berget eller till den fasta pinngrund, hvilken visat sig vara nästan så hård som berg. Emellertid äro af försigtighet

grundmurarne, der de hvilat på den sistnämnda, murade icke i kalkmur utan med cementbruk, nvarigenom de naturligtvis vunnit i styrka. Tilläggas må, att grundmurarne, sådana de nu te sig för ögat, göra ett väldigt intryck; dock är det blott en ringa del man kan se; nästan öfverallt gå de mycket djupt ned och i den djupt liggande botten hafva de en bredd, hvarom man uppe på deras krön ej kan göra sig en föreställning.

— Af den statistiska handboken öfver Sverige, till hvars utgifvande riksdagen beviljade ett anslag af 30,000 kr., böra, enligt hvad som hemställes i Statistiska centralbyråns och kommerskollegiets gemensamma utlåtande, åtminstone den franska och engelska upplagan vara färdiga till öppnandet af världsutställningen i Paris 1900.

— För några dagar sedan omtalade, att något öfver 200 svenskar anmält sig som frivilliga på amerikanska sidan i kriget. Harvarande spanska konsulat meddelar, att sedan krigets början allt som allt anmält sig omkr. 25 svenska frivilliga till Spanien. Af dessa äro ca. 10 civila, men de flesta äro underbefäl vid våra garnisoner.

FALUN. Sveriges äldsta och största bolag och för öfrigt kanske det äldsta bolag i världen, hvars verksamhet ofbrutet fortgått intill nuvarande tid, är, som bekant, Stora Kopparbergs aktiebolag. Härom dagen hade det hållet årsstämma, och man kan förstå affarens omfattning, då man hör beslutet angående förra årets vinst. Man beslöt att af denna utdela 10 proc., att afsätta till uppförandet af pappersfabriken vid Qvarnsveden 1,600,000 kr. och till uppförandet och förbättrandet af arbetarbostäder 140,000 kr., samt att öfverföra 1898 års vinst och förlusträkning 6,968 kr.

GÖTEBORG. Hemvändande emigranter. För att fira midsommar hos anhöriga i det gamla fäderneslandet hafva i lördags till Göteborg kommit med ångaren "Argo" från Grimsby 150 svensk-amerikaner. Ytterligare 464 väntassom i dag med ångaren "Roméo" från Hull.

Flera af dem medföra velocidoper, och helsas riksdagens beslut om tullfri införsel af begagnade velocidoper för eget bruk såväl af dessa som af öfriga resande turister med synnerlig och allmän tillfredställelse.

— Lindholmens docka. Kontrakt har i dagarne avslutits mellan Lindholmens verkstad och byggmästaren Sven Jehander från Stockholm om utvidgning af verkstadens docka i såväl längd som bredd. Efter dessa förändringar kommer dockan att få en bredd i portöppningen af 60 fot och längd af 400 fot. Arbetet är redan börjad.

— Stort lokomotivmannamöte kommer att hållas i Göteborg den 6, 7 och 8 nästa juli. Under de två första dagarne har Sveriges lokomotivförare- och eldareförening årsmöte och den 8 anordnas kongress, i hvilken komma att delta lokomotivmän från alla de skandinaviska landen.

Dagen dörd, eller den 9 juli, företages en utflykt till Trollhättan med den der förlagda storartade mek. verkstaden som hufvudföremål för besöket.

HERNÖSAND. Ångermanöfven öfversvämmar. Vid Åsela färjställe har vattnet stått så högt, att trafiken omöjliggjorts. Vid ångsågen har sågningen måst inställas, enär vattnet stått 11 tum högt i maskinrummet. Hemmanägaren E. R. Persson i Söråsela har måst flytta från sin lägenhet,

emedan hans gård är omgifven af ånda till 3 fots djupa vatten. I boningsnummen står vattnet 2 tum öfver golvet. I Östernorets by stå flera tunnland åker under vatten.

Elften går omkring 12 fot högre än lägsta vattenståndet sommartiden. Floden har dock nu sjunkit sig. Det säges, att så högt vattenstånd ej rådt sedan år 1863 skrifves till Örnsköldsviksposten.

HALMSTAD. Sydsvenska lung- och sotsanatoriet. Från Halmstad telegraferades d. 14 juni: Lung- och sotsanatoriekommittén representerad af generaldirektör Lindroth, professor S. Ribbing och provinsialläkaren N. Englund, besökte i sönda 2 s Tonnersjöhedens kronopark 1 1/2 mil från Halmstad, under vägledning af jägmästaren C. A. Hollgren.

Kommittén besåg därefter den föreslagna platsen Sällshult och gjorde mätningar för utseende af område för den stora komplexbyggnaden, undersökte närbelägen sjöar och gjorde beräkningar för bestämmande af den egovidd som vid möjligen blifvande anläggning skall afskiltjas till promenadplats för de sjuka. Kommittémedlemmarna voro nöjda med resultatet af undersökningarna. Den enda anmärkning, som gjordes, var, att barrskogen ännu är helt ung, men detta torde ej väga så tungt, då skogen är stadd i kraftig tillväxt.

HJO. Tillmötesgående mot jernvägspersonalen. Nya styrelsen vid Hjo — Stenstorps jernväg har utan löneafdrag eller minskning på permisjonsdagarna beviljat tågpersonalen vid öfvannämnda jernväg en fridag i hvarje vecka.

KARLSTAD. En egendomlig olyckshändelse, som kostade en människas lifvet inträffade den 3 juni i Sillerud. En man i Bryngelnsöns darstades kom åkande på hemfärd från Karlstads kvarn. Då han skulle fara öfver bryggan invid sjön vid Karlfors, hade de där befintliga damluckerna uppdragits. Hasten blief häraf skrämd, och mannen försökte leda honom förbi damluckorna. Då han därunder gick på den sida, åt hvilken hasten sträfva, blief han af den pressad ned mot broräcket och slutligen vrakt öfver detta hufvudstupa i sjön, där han slog hufvudet i en af de där befintliga timmerstockarna, så att döden ögonblickligen följde.

KRISTIANSTAD. Femtiofem är i statskyrkans tjänst. En korrespondent till Kr.-bl. skriver: Det hör troligen till sällsyntheterna i vår svenska statskyrka analer, att prestmännen tjenstgöra i 50 år och deröfver inom statskyrkan. Så är emellertid fallet med kyrkoherden i Espthult och Lindered C. E. Trädgårdh. Han har nämligen skött sitt embete i 55 år. Ännu, oakadt han i år ingår i sitt 81:a år, sköter han ensam sin befattning och har ej, såvida ej sjukdom inträffat, någonsin haft vikarie. Inom pastoratet har han tjenstgjort i 33 år, eller sedan 1865. Den äldre statskyrkoveteranen, seniore bland stiftets tjenstgörande präster, är ännu ovanligt rask och kry. Syn och hörsel äro ännu i oförsvagadt behåll, och glasögon beagvar han ej.

LINDKÖPING. En landbrukares hederssköld. — Ett originellt arbete fullbordats i dagarna hos den kände ciseleeraren och konstgjutaren Carlstein (föret i Söderköping). Det är en sköld, å hvars i blankpolerad koppar utförd, och af en enkel men smakfullt ram omgifna fält placeras alla de medaljer, som godsegaren Thure Lybeck å Odensfors (förr å Björnsnas) under sin ovanligt framgångsrika landtmannatid er-

öfrat på landbruksmötet, kreaturspremieringar o. s. v. Som medaljernas antal är ej mindre än 50, blir effekten af skölden verkligen storartad.

LULEÅ. Då olyckan är framme. En grufarbetare i Malmberget, som den 8 ds skulle af en fiskhandlare köpa 1 kg. fisk, hade endast ett par ark makulatur att lägga omkring fisken. Då han satt betsmanskroken i papperet och säljaren lyfte på betsmenet för att väga, gick papperet sönder och kroken flög i hög åtgat på köparen, som, efter besök hos platsläkaren, tillrättades att genast resa till Stockholm för att opereras. Om fullständig blindhet eller ögats uttagning blir en följd af olyckan, kunde ej afgöras. Den skadade, C. E. Hedström från Vestmanland, afreste med hustru och barn strax efter olyckan till sin hemort. Fiskhandlaren bjöd drog med en mindre summa till resan, skrifves till Norrb.-Kuriren.

MALMÖ. Han gick rättvisan i förväg. — Den 31 Maj ödelades genom eldsvada tre hus i Dalby socken. Elden började å vinden till ett hus, i hvilket 80-årige arbetaren Hans Andersson egde del. Den 5 Juni häktades nämnde Andersson såsom misstänkt att hafva anlagt elden och insattes å kronohäktet i Dalby. Den 6:e på morgonen påträffades den arresterade död i sin cell. Han hade hängt sig i en snara, som han tillverkat af tygremor.

NORA. Sveriges förste lokomotivförare, nuvarande bergsmannen Per Erik Persson i Mon. Nora socken, har i dagarna fyllt 75 år. Han är fortfarande rask och kry.

SÖDERHAMN. Ett vackert eftermäle af sin verksamhet i Norrland har Svartviks aktiebolag, hvars delegare som bekant utgöras af medlemmar af familjen Dickson i Göteborg, lemnat, då bolaget nu försäldt de sista af sina verk derstädes.

I samband med frågan om bolagets upplösning på senaste bolagsstämman beviljade nämligen delegare årliga pensioner till sina underlydande till ett belopp, som uppgår till öfver ett-hundratusen kr.

I tillfälliga anslag har bolaget dessutom utdelat omkring trehundrafemtiotusen kr. samt med fem tusen kr. till hvardera ihäggkammit sjukvårdsverken vid Sandarne och Askesta. Till olika understöds-kassor vid de begge verken öfverlemnade bolaget under nästlidet är trettio tusen kr.

Antalet pensions- och understödsdagare, särskildt vid Sandarne och Askesta, män, hustrur och enkör, uppgår till 177, hvilka alla äro tillförsäkrade jemväl husrum och vedbrän till döddagar, säger Söderhamns Tidning.

SUNDSVALL. Lung- och sotsanatoriet i Norrland. Vid föredragning d. 11 juni af komittens förutredning af frågan om jubileumfondens användning till konungen den 9 i samma månad afgifna betänkande med förslag till plats för ett lung- och sotsanatorium, att föoelaggas till rikets nordligare del, samt ritningar till ifrågakvarnande sanatoriebyggnad, har konungen, med gillande af hvad komittens hemställt, funnit godt dels lemna i uppdrag åt den af konungen den 4 sistlidne april tillsatta byggnadskommittén att för sanatoriestiftelsens räkning söka förvärfva till en sanatorieläggning erforderligt område å den s. k. Östernorsplanen inom Eds socken af Västernorrlands län; dels fastställa förenämnda ritningar, att, derest byggnadskommittens åtgärder i ofvanberörda hänseende leda till åsyftadt resultat, lända till huf-

vudsaklig efterrättelse vid uppförandet af ett sanatorium å nämnda platå.

— Sin första skollofskoloni ut sänder Sundsvall denna sommar.

— Västernorrlands ångbåtsaktiebolag har på stämman i Sundsvall den 15 dennes beslutit sin upplösning. Till likvidator utsågs bolagets verkställande direktör, disponeten V. Lundqvist. Utdelningen bestämdes till 20 kr. pr aktie med 40,000 kr. Öfverskottet skulle öfverlemnas till Sundsvalls handelskårs enke- och pupillkassa, med undantag af 300 kr., som skänktes till Svenska turistföreningens Sundsvalls-krets.

— Torrläggning af Norrlands mossar. Domänstyrelsen har gått i författning om att genom ett resestipendium sätta en skogstjensteman i tillfälle att studera torrläggningsmetoder och upprätta förslag till fruktbargörande af vattensjuka marker i Norrland. Vidare anhåller domänstyrelsen hos K. M:t om tillstånd att af det på extra stat anvisade anslaget till afdikningar å kronans skogar få använda medel till aflönade år med ållgande för dem att leda och utföra för afdikningsföretag erforderliga undersökning- och planläggningsarbeten.

UPSALA. Sällskapet O. D. i Upsala företager i dagarne en konsertturne till Danmark och Tyskland säsom en förberedelse till täfingen vid Parisutställningen om två år. Repetitionerna ha pågått i Upsala under dir. mus. Hedenblad, som naturligtvis är turnens anförare. Konsert hölls i Stockholm den 7, i Skövde den 8, i Göteborg den 9 och därefter i Halmstad, Helsingborg och Malmö. Härifrån gick färden till Köpenhamn, Lubeck, Hamburg och Berlin och vidare enligt bestämd route. Kören består af 48 man bl. a. operasångarne Lundmark, Strandberg, Brag och Lundqvist, den senare naturligtvis solist i "Quand tu dors", "Du gamla du friska", "Serenade ved Strandbredden" och "Serenade til Wildhaven."

VEXIÖ. Hastigt dödsfall. I söndags mörse träffades i matsalen å Vexjö stadshus kontorskrifvaren Nils Hasselgren från Ljungby af ett slaganfall och af led genast. Den så hastigt bortgångne, hvilken var 61 år gammal, hade anställning som skrifvare hos häradskrifvaren S. G. A. Ekelund i Ljungby.

— De drunknade funna. Äfven liket af den andre å Helgasjön omkomne skolynglingen Eric Lindencrona har nu funnits. De båda omkomne jordas samtidigt å Vexjö kyrkogård den 14 juni.

— En beväringssman å Kronobergshed, som under ruset gjort sig skyldig till majestätsbrott genom att utslunga hotelser mot konungen och revolutionära utrop, har nu frigifvits ur förvaringsarresten, sedan konungen benådat honom.

VESTERÅS. Westermark-Rosen frigafs den 14 juni från länscellfängelset i Vesterås efter uttjenadt straffarbete för stöld.

VADSTENA. Vadstena-spetsar till Wien. En hvitvaruhandelsfirma härstädes afsände i lördags ett större parti knyplade s. k. Vadstena spetsar till en af Wiens större konfektionsaffärer. Exporten af dylika spetsar torde närmast vara en frukt af fjolårets utställning, der mönster af sådana exponerades. Firman har fört afsärdt större partier till Petersburg, Berlin m. fl. städer.

VARBERG. Varberg—Borås jernvägsaktiebolags stämman i går har har beviljat styrelsen decharge samt beslutit utdela 4 proc. af aktieägarna och höja personalens aflöning med omkring 20,000 kr., telegraferas från Varberg.

ÖSTERSUND. Öfvervilliga fjellbor. Hemmansegarne Abraham och Johan Lundmark i Jackvik, en aflägsen fjellby i Arjeppluvs lappmarksförsamling i Norrbotten, hafva erbjudit sig att till församlingens skolkassa tills vidare årligen leverera 100 kr., om församlingen i Jackvik inrättar en fast mindre folkskola, och de vilja dessutom förse lärarinna med husrum, vedbränd och lyse utan all ersättning.

ÖRNSKÖLDSVIK. Gapa lagom! — En gumma från norra Ångermanland fick nyligen munnen ur led. Den tråkiga vederleken eller något annat nedstämande, hade kommit henne att gaspa så intensivt, att det gick så der tokigt. En "förståsigpåare" — bäckstugusittare — hjälpte henne dock i nödens stund: hon fick nämligen på tillfredsställande sätt apparaten justerad jämte förständigande att därefter hålla igen munnen en hel vecka, omtalar en af Jämtlandspostens meddelare.

Norge.

Apanagefrågan i Norge. Med 64 röster mot 44 bestämdes konungens apanage till 336,000 kr. och med alla röster mot 26 kronprinsens till 80,000 kr., sedan Ullman enträget appellerat till sina meningfränder att bevilja det högre beloppet, då detta skulle vara till landets gagn såväl inåt som utåt. Med Ullman instämde statsminister Steen och Stang. Mot förhöjningen talade Lindboe, Prahl, Rinde och flere bönder.

Med 84 röster mot 23 beviljades i taffelpenningar 10,000 kronor till hvardera statsministern. — Norska försvarsbudgeten. Stortinget har med 74 röster mot 35 efter en längre debatt beviljat 2 1/2 millioner kronor påbörjande af byggandet af två nya pansarskepp. Därefter beviljades enhälligt alla öfriga extraordinarie askanden å försvarsbudgeten, inalles 16 millioner kronor, af hvilket belopp 9,200,000 kr. skola utgöras i år.

— Norska Ofoten-banan. Stortingets jernvägskomite hemställer enhälligt om bifall till byggandet af Ofoten-banan. Stortinget har sedermera antagit förslaget.

Danmark.

Stor mossbrand i Danmark. — Den stora s. k. Gildmossen nära Bränderslev kom den 8 Juni i brand. Elden utbröt af okänd anledning och spred sig med förfarande hastighet. Flera tusen tunnland stodo inom en half timme i ljus låga. Den brinnande mossen erbjöd ett hemskt och storartadt skådespel.

Tagen afgå

från C. P. R. Stationen till

Montreal dagl. (utom fred.)	8.50
Deloraine "	9.15
Brandon " (utom sönd.)	7.50
Vancouver "	19.10
Emerson månd. & fred.	7.30
Glenboro månd., onsd., fred.	9.45
Pt William månd., torsd., lörd.	16.30
Stonewall tisd., torsd., lörd.	12.00
Edmonton månd., onsd., lörd.	19.10
West Selkirk " " fred.	18.00

Tagen Ankomma från

Montreal dagl. (utom tisd.)	18.10
Deloraine "	16.00
Brandon "	22.35
Vancouver "	7.50
Emerson månd. & fred.	16.25
Glenboro tisd., torsd., lörd.	16.20
Pt William tisd., fred., sönd.	7.30
Stonewall tisd., torsd., lörd.	18.40
West Selkirk tisd., torsd., lörd.	10.10

Afg. till St. Paul dagl. 14.10
Ank. från do 13.35